

בג"צ 3353/16 - פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי בירושלים

משפחה וירושה - מזונות

; var MareMakom = "בגצ 3353/16 - פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי בירושלים, תק-על 2016(2), 5316(08/05/2016)";

{p.IDHidden{display:none

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק בג"ץ 3353/16

לפני: כבוד המשנה לנשיאה א' רובינשטיין
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט נ' סולברג

העותר: פלוני
נ ג ד

המשיבים: 1. בית הדין הרבני האזורי בירושלים
2. בית הדין הרבני הגדול
3. פלונית

עתירה למתן צו על תנאי

בשם העותר: עו"ד אושרי פרי

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. בנו של העותר הוא סרבן גט שאינו משלם מזונות, אשר נמלט מהארץ ושוהה באומן שבאוקראינה. כנגד בנו של העותר ניתן פסק דין המחייב אותו בגט, ובהמשך הטיל עליו בית הדין הרחקות דרבנו תם על כל הכרוך בכך (כמו איסור להושיבו בבית הכנסת, לדרוש בשלומו, לארחו ולהאכילו ולהשקותו, עד שיתרצה ויתן גט לאשתו וישחררה מעגינותה).

בפסק דין מיום 12.7.2015 חייב בית הדין הרבני האזורי בירושלים את העותר בתשלום מזונות עבור שלושת נכדיו
עמוד 1

בסך 2,000 ₪ בחודש. מדובר בסכום הקרוב להפרש בין חיוב המזונות החודשי שהוטל על סרבן הגט לבין הסכום החודשי שמקבלת העגונה מביטוח לאומי. עוד ציין בית הדין האזורי, כי "יקבע דיון בבקשת העגונה להוציא צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד העותר "דבר שיכול לסייע להציל את העגונה".

העותר ערער על פסק הדין בפני בית הדין הרבני הגדול, אך הערעור הוגש לאחר שחלף המועד להגשתו, ולפיכך נדחה בפסק דין מיום 6.3.2016.

2. בעתירה שלפניי, מכוון העותר את חיצו נגד בית הדין הרבני הגדול, אשר דחה את ערעורו מטעם טכני בלבד ומבלי לדון ב"השלכות משפטיות ומעשיות מרחיקות לכת"; וכן נגד בית הדין האזורי, אשר פעל "בניגוד גמור לכללי הצדק הטבעי ללא דיון הוכחות וללא כל נימוק ענייני", ואף בחריגה מסמכות. לגוף העניין נטען בעתירה, כי לעותר אין כל השפעה על בנו הסרבן, ולראיה הבן עומד במריו למרות הנזק המתמשך שנגרם לעותר כתוצאה מחיובו במזונות. לטענת העותר "מצבו הכספי מספיק לכל היותר למחייתו הבסיסית". העותר מודה כי כחסיד ברסלב הוא אמנם נוסע לאומן לעיתים קרובות, אך לטענתו, הוא עושה כן לצורך ייעוץ עסקי לאדם שקנה ממנו בעבר דירה, ועל חשבונו של אותו אדם. בנו אכן מתגורר כיום באותה דירה, ואולם לטענת העותר הבן משלם דמי שכירות ואינו נתמך כלכלית על ידו. לשיטתו של העותר הוא לקה בשל חטאי בנו, וזכויותיו הבסיסיות נפגעות ללא הצדקה.

3. דין העתירה להידחות על הסף.

בידוע כי בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטותיו של בית הדין הרבני הגדול. התערבות בהחלטות בתי הדין הדתיים תיעשה רק במקרים קיצוניים בהם הוכחה חריגה מסמכות, פגיעה בכללי הצדק הטבעי או עילה אחרת המצריכה סעד מן הצדק (בג"ץ 3260/16 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי בתל אביב (1.5.2016); בג"ץ 6863/15 פלונית נ' פלונית (18.10.2015)). חרף טענותיו של העותר, איני סבור כי עלה בידו להצביע על פגמים מסוג זה בפסקי הדין של בית הדין הגדול ובית הדין האזורי.

4. העותר טען כי בית הדין האזורי לא אפשר לו להשמיע את טענותיו, אלא שעיון בפרוטוקול הדיון מיום 12.7.2015 מצייר תמונה שונה. כמו כן, אין בפרוטוקול תימוכין לכך שהעותר ביקש להגיש מסמכים כלשהם ובית הדין דחה את הבקשה.

בהחלטתו של בית הדין הרבני הגדול, מיום 6.3.2016, מצוין כי הערעור נדחה מחמת האיחור בהגשתו. בהחלטה דיונית מובהקת זו לא נפל פגם, וודאי שלא מן הסוג המצדיק את התערבותו. טענתו של העותר כי

האיחור נבע מטעות כנה בחישוב ימי הפגרה אינה משנה את המצב. למעלה מן הצורך אציין כי בפסק הדין נאמר שבית הדין עיין במכלול החומר, ואף העותר הזכיר כי בית הדין שמע את בעלי הדין ביחידות.

5. העותר אינו חולק על הסמכות העקרונית לחייב אותו במזונות נכדיו, נוכח הוראתו הברורה של סעיף 4(3) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), התשי"ט-1959. עם זאת, לשיטתו של העותר בית הדין לא לקח בחשבון את הכנסותיו הדלות, את העובדה שהעביר את עסקו לחתנו בשל מצב בריאותו ונתונים נוספים. עוד טען העותר, כי החיוב במזונות נכדיו הוטל עליו שלא על מנת לפתור בעיה כלכלית אלא במטרה להפעיל לחץ על בנו לשים קץ לעגינותה.

6. ההליך הנוכחי אינו מהווה את המסגרת המתאימה לדון בטענותיו הפרטניות-עובדתיות של העותר, טענות שהעותר העלה ויכול היה להעלותן בפני בית הדין הרבני האזורי, ודי בכך כדי לדחות את העתירה.

אשר לטענה כי החיוב במזונות הנכדים משמש גם כ"מנוף לחץ" על הבן, אציין כי מפסק דינו של בית הדין הרבני האזורי עולה כי חיובו של העותר נועד במקורו לסייע בכלכלת נכדיו בהתאם לתנאים הקבועים בחוק, ולא כסנקציה המוטלת על אביו של סרבן גט. אם וככל שיש לחיוב במזונות הנכדים גם אפקט נוסף, הרי שעל פי הדוקטרינה של Double Effect אין בתוצאה אגבית זו (של הפעלת לחץ על הבן) כדי לגרוע מההצדקה לחיובו של העותר במזונות נכדיו.

7. סוף דבר, העתירה נדחית. משלא התבקשה תגובה לא ייעשה צו להוצאות.

ניתן היום, ל' בניסן התשע"ו (8.5.2016).

המשנה לנשיאה שופט שופט